

Mødet den 29. April 1909.

Fraværende: Harald Jensen, Fru Krarup, Møller og J. C. Petersen.

1. (J. Nr. 67—1909). Meddelelse fra Havneudvalget om, at **Havne- og Bropengene** i Aaret 1908—09 har udgjort 350529 Kr. 19 Øre.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 535—1908). Indenrigsministeriets Approbation paa **Havnens Budget** for 1909—10.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 38—1909). Indenrigsministeriets Samtykke til **Erhvervelsen af Murermester Daugbjergs Ejendom Tangen Nr. 5.**

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 575—1908). Skrivelse fra Indenrigsministeriet med Bevilling for Gæstgiver R. F. Jensen til at **beværte andre end tilrejsende** i Gæstgiveriet Havnegade Nr. 38.

Til Efterretning.

5. (J. Nr. 1417—1908). Skrivelse fra Indenrigsministeriet med Bevilling for Gæstgiver S. Flensted til at **beværte andre end tilrejsende** i Østbanehotellet.

Til Efterretning.

6. (J. Nr. 526—1908). Meddelelse fra Skoledirektionen om, at den fra 1. Maj d. A. at regne har meddelt følgende **Lærere og Lærerinder fast Ansættelse** ved Aarhus Skolevæsen:

August Hansen, Aalborg,
Kay Petersen, Lundtofte,
A. Jensen Andersen, Kragelund,
Christine Madsen, Køge,
Johanne Petersen, Hjørring og
Anna Jørgensen, Aarhus.

Til Efterretning.

7. (J. Nr. 548—1908). Skoledirektionens Approbation paa den i Mødet den 4. Marts d. A. vedtagne **Timefordelingsplan for Borgerskolerne.**

Til Efterretning.

8. (J. Nr. 531—1908). Skrivelse fra Indenrigsministeriet, hvorefter det intet har fundet at erindre mod den fastsatte **Erstatning for Benyttelsen af Eksercerpladsen** paa Galgebakken, men derimod formener den fastsatte Erstatning af 75 Kr. pr. Td. Land for Benyttelse af Eksercerpladsen ved Skeiby Led for højt ansat og derfor anmoder Amtet om at foranledige afholdt en Overskønsforretning.

Det vedtoges at anmode de paagældende militære Autoriteter om at foranledige Overskønsforretning afholdt.

9. (J. Nr. 64—1909). Skrivelse fra Købstadforeningen med Meddelelse om, at der agtes afholdt et almindeligt dansk **Købstadmøde i Aarhus** i Slutningen af Juni d. A.

Til Efterretning.

10. (J. Nr. 53—1909). Fra Skoleudvalget forelæa følgende Indstilling angaaende **Mulktering for Skoleforsømmelser** i Januar og Februar Maaneder d. A.

»Idet Skoleudvalget fremsender Fortegnelse over Skoleforsømmelserne i Januar og Februar Maaneder, undlader man ikke at gøre opmærksom paa, at der ialt er mulkteret 537 Forsømmelser, hvoraf der for 11. Februar alene er opført 185 Børn, som nærmest er holdt hjemme

som Protest imod den for denne Dag trufne Form for Undervisningen.

Samtlige idømte Mulkter er indfriet med Undtagelse af 46, og heraf falder de 14 paa den 11. Februar. Disse mulkterede Forældre protesterer imod at betale Mulkterne under Paaberaabelse af, at Skolekommissionen den Dag havde suspenderet Undervisningsplanen.

Skoleudvalget har erfaret, at det forholder sig rigtig, at Skolekommissionens Flertal ved skriftlig Votering havde suspenderet Undervisningsplanen den nævnte Dag og i Stedet paa-budt en Form, som nok kunde tænkes at være i Strid med den Samfundsopfattelse, som Fler-tallet af de Forældre, hvis Børn gaar i den of-fentlige Skole, nærer.

Udvalget indstiller derfor til det ærede By-raad, at nedennævnte Forældre slettes af Mulk-listerne, og at de øvrige 32 sendes til Fogeden til Udpantning.

Smed Nielsen, Absalonsgade 49.

Arbejdsmand Jensen, Nygade 16.

Banearbejder Bengtzou, Søgade 14.

Murer Sørensen, Bülowsgade 21.

Portør Bengtzou, Søgade 14.

Redaktør Simonsen, Tietgensplads 7.

Arbejdsmand Jensen, Bülowsgade 56.

Fisker Rasmussen, Fiskergade 85.

Montør Sabroe, Fredensgade 54.

Iudser Andersens Enke, Brunsgade 8.

P. Sabroe, Fredensgade 54.

Snedker Lindhøj, Kroghsgade 10.

Arbejdsmand Mikkelsen, N. Juelsgade 6.

Arbejdsmand Poulsen, Bülowsgade 56.

Mikael Johansen kan ikke tiltræde oven-

staaende Indstilling, men forbeholder sig at motivere sit Standpunkt i Byraadet.«

J a k o b J e n s e n anbefalede Indstillingen.

M i k a e l J o h a n s e n hævdede, at kun Skole-direktionen var berettiget til at slette Mulkterne. Han kunde derfor ikke forstaa, at Sagen kunde behandles i Byraadet, og antog, at Formanden vilde henvise den til Direktionen og ikke sætte den under Afstemning. Sagen burde forlængst have været tilstillet Direktionen. At dette ikke var sket, var Taleren imidlertid uskyldig i, saa han maatte fralægge sig al Skyld, hvis Loven var blevet overtraadt.

S i m o n s e n kunde godt forstaa, at Hr. Mikael Johansen ikke holdt af at faa de paagældende Mulkter slettet, men Skoleudvalgets Flertal saa dog alligevel rigtigt paa Sagen, naar det slog fast, at Skolekommissionen havde suspenderet Undervisningsplanen. Det vilde derfor være et Overgreb, om de omhandlede Mulkter skulde inddrives. Overgrebet skyldtes imidlertid Skolekommissionens Flertal, og Hr. Johansen vilde altsaa ved at tiltræde Indstillingen erkende at have været med til at begaa en Ulovlighed. Forøvrigt var det mærkeligt, at Hr. Johansen kunde deltage i denne Debat, da han var saa personligt interesseret, at han ikke kunde have Ret til at tale med. Betingelserne for Idømmelse af Mulkt var ikke til Stede i dette Tilfælde, eftersom Undervisningsplanen den paagældende Dag var sat ud af Kraft. Det var Byraadets Pligt at rette det Overgreb, Kommissionen begik, ligesom det ogsaa var Byraadet, der ikendte Mulkterne, selv om dette i Almindelighed overlodes til Skoleinspektøren, der selvfølgelig ikke kunde gøre ved, at Kommissionens Flertal vilde tyrannisere de Forældre, der ikke

hyldede Højres Anskuelser. Byraadet baade kunde og burde gøre den begaaede Uret god igen ved at vedtage Udvalgets Flertals Forslag.

M i k a e l J o h a n s e n kunde ikke paa nogen Maade indrømme, at han skulde være Part i Sagen. Det var derimod Hr. Simonsen som en af de mulkterede, men Taleren skulde iøvrigt ganske overlade det til Formanden at sørge for Forretningsordenens Overholdelse. Han betonedede atter, at det var Direktionen, der havde at tage Bestemmelse i den foreliggende Sag.

F o r m a n d e n ønskede oplyst af Udvalgets Formand, om Mulktterne kunde siges at være ikendt, eller om der kun var Tale om en foreløbig Iken-delse, saaledes at Byraadet havde det sidste Ord i Sagen.

J a k o b J e n s e n havde haabet, at Sagen var gaaet ganske stille af. Han kunde ikke anerkende Hr. Johansens Paastand paa ikke at være Part i Sagen, idet Hr. Johansen havde været med til at lade Skolekommissionen træffe en Bestemmelse, den ingen Bemyndigelse havde til. Skolekommissionens Formand havde ønsket, at Slaget den 11. Februar skulde mindes i Skolerne paa en Maade, der var i Strid med de Anskuelser, som Flertallet af de Forældre, der sendte deres Børn i Skolerne, nærede, og havde endvidere ikke sammenkaldt Møde om Sagen, skønt flere Medlemmer af Kommissionen forlangte dette. Sagen forelaa derfor nu i Byraadet som en Protest mod den Maade, hvorpaa Skolekommissionens Flertal og Formand var gaaet frem. Hvis der var blevet afholdt et Møde, var man nok kommet overens, men det vilde Kommissionens Formand altsaa ikke. Det var en fejl Opfattelse, at Mulktterne skulde være ikendt. Ganske vist lod Udvalget som Regel

Ikendelsen ske ved Skoleinspektøren, undertiden ogsaa ved dets Formand, men Mulkteringen skulde først godkendes af Byraadet eller Udvalget, og Udpantning kunde ikke ske, før Begæring derom var underskrevet af Byraadet eller Udvalget, ligesom heller ingen kunde komme til at afsone Mulkter, før det blev rekvireret af Udvalget. Efter gammel Praksis kunde Udvalget selv have slettet de paagældende Mulkter, men da det ikke drejede sig om de 12 Øre, men om et helt andet Spørgsmaal, havde Udvalget ønsket, at Byraadet skulde gøre det. Det kunde vel indvendes, at Forældrene skulde finde sig i, hvad Skolen bestemte, men det maatte dog erindres, at Forældrene vidste, at Børnene skulde undervises efter en bestemt Plan, og at Skolekommissionen nøje skulde vaage over, at denne Plan blev overholdt. I dette Tilfælde havde Kommissionen imidlertid ikke alene suspenderet Undervisningsplanen, men ogsaa paabudt en helt ny Form for Undervisningen den paagældende Dag. Kommissionens Formand havde handlet i Strid med Lovgivningen, og derfor forelaa Sagen for Byraadet, hvis Sag det var at paatale Kommissionens Overgreb. Taleren havde ikke ønsket her at kritisere Skolekommissionens Formand, men naar dette nu var sket, maatte andre bære Skylden.

Formanden gik ud fra, at Sagen spillede en saa ringe personlig Rolle for Hr. Simonsen, at denne ikke behøvede at vige sit Sæde, men efter Forretningsordenen var det Medlemmernes Sag at afgøre, hvorvidt dette skulde ske.

Det vedtoges derefter at tillade Hr. Simonsen at deltage i Forhandlingen.

Simonsen fastholdt, at Hr. Mikael Johansen var personligt interesseret i Sagen, da han havde været med til at begaa et Overgreb. Han takkede

der næst Byraadet, fordi det havde set saa uhildet paa Sagen, at det havde givet ham Lov til at deltage i Forhandlingen. De fleste af de Forældre, der havde følt sig krænkede, havde betalt Mulkterne, saa der var kun blevet 14 tilbage. Naar disse krævede Retfærdighed, var det ikke for de 12 Øres Skyld, men fordi de ønskede at vide, om der var Lov og Ret i Landet, uden at dette skulde fremtvinges ved Domstolene. Hvis Indstillingen gik ud paa at eftergive Mulkterne, vilde Taleren stemme imod, men Forslaget lød paa at slette Mulkterne. Forøvrigt vilde næppe nogen Foged eller Dommer erkende disse Mulkter for lovlige, men netop derfor var det Byraadets Sag at vaage over, at der ikke skete en Ulovlighed. Undervisningsplanen var blevet suspenderet saa grundigt, at der for mange Formiddagsbørns Vedkommende ikke var en eneste Antydning tilbage af de Fag, de rettelig skulde undervises i. Da mange af Børnene endvidere slet ikke skulde undervises i Historie, kunde Kommissionen end ikke komme uden om sit tyranniske Paabud ved at foregive, at de bloddryppende og kruttdampende Foredrag skulde være Undervisning i Danmarkshistorie.

L a u r s e n forekom det, at der snart var ofret Ord nok i denne ubetydelige Sag. Grundpunktet i Sagen var, at Ministeriet havde henstillet til samtlige Landets Skoler at mindes den 11. Febr. 1659, og det var denne Henstilling, som Skolekommissionens Formand havde taget til Indtægt. Det der derefter skete var, at Kommissionen ved skriftlig Votering bestemte, at Dagen skulde fejres i Skolerne paa den bestemte Maade, og der var ingen Tvivl om, at Kommissionens Flertal havde Loven paa sin Side. Hr. Simonsen var derfor

sikkert lidt ved Siden af, naar han talte om en begaaet Ulovlighed; om noget som helst Tyranni var der i hvert Fald ikke Tale. Skolekommissionen havde suspenderet Undervisningsplanen, og det havde den Lov til; vilde Mindretallet protestere, maatte dette ske indenfor Kommissionen. Da Ordningen imidlertid var vedtaget, saa det ud, som om et af Kommissionens Medlemmer opfordrede til at være Ordningen overhørig. Dette var næppe ganske lovligt. Der kunde tvistes om, hvorvidt Kommissionen havde truffet en rigtig Bestemmelse, og om Formen var klog, men at den var lovlig var givet, og at Mulkterne var lovligt idømt var ogsaa givet. Taleren vilde derfor stemme imod Indstillingen, men skulde intet have imod at gaa med til at eftergive Mulkterne.

M i k a e l J o h a n s e n gjorde opmærksom paa, at kun Direktionen kunde eftergive Mulkterne.

J a k o b J e n s e n var glad ved, at Hr. Laursen havde fastslaaet, at Skolekommissionen havde suspenderet Undervisningen; men hvorledes Kommissionen kunde have Lov dertil, var ret vanskelig at forstaa, eftersom Loven netop paalagde den at paase Undervisningsplanens Overholdelse. Skolekommissionen havde i det hele taget ikke ret mange Rettigheder uden med Byraadets Samtykke. Det var Byraadet, der var den ansvarshavende og ikke Kommissionen, saa det var Byraadet, der maatte være den dømmende. Han anmodede Byraadet om at vedtage Udvalgsflertallets Indstilling, der tydelig sagde, hvad der var sket, og hvad Byraadet burde gøre.

S i m o n s e n respekterede ikke Hr. Laursens Udtalelse om, at Mulkterne var lovligt idømt, da han havde erfaret, at Hr. Laursens Anskuelser ofte var dikteret af Hensynet til egne Interesser.

Hvis Hr. Laursen med Udtalelsen om det ulovlige i at opfordre til ikke at lyde Skolekommissionen i dette Tilfælde sigtede til Taleren og »Demokraten«, havde Hr. Laursen vist ikke ganske læst de paagældende Artikler. Skulde noget lignende gentage sig, skulde Taleren imidlertid gaa frem paa en anden Maade, nemlig se at faa sammenkaldt Partiorganisationerne og som en virksomhedsfuld Demonstration holde alle Børnene hjemme paa en saadan Dag.

Laursen glædede sig til at se den Demonstration, naar den engang kom. Han vidste ikke, om Hr. Simonsen havde hørt de meget omtalte Foredrag i Skolen den 11. Februar, men efter hvad han havde erfaret, var der kun blevet givet en ganske jævn Fremstilling af det skete. Talerens Anskuelser rettede sig ikke ganske efter hans egen Interesser, saa Hr. Simonsen skulde ikke have udtalt sig derom, som han gjorde.

Formanden mente, at den i Indstillingen omtalte Idømmelse af Mulkterne kun kunde være rent foreløbig, da det var Kommunalbestyrelsen, der skulde idømme Mulkterne. Man kunde derfor stemme om, hvorvidt Mulkterne skulde idømmes eller ej.

Laursen hævdede, at det efter gammel Praksis var Skoleinspektøren, der med Udvalgets Approbation ikendte Mulkterne. Han vilde ikke være med til at fastslaa, at Skolekommissionens Flertal havde handlet ulovligt.

Jakob Jensen gjorde opmærksom paa, at den Ikendelse, der foretoges af Inspektøren, kun var rent foreløbig.

Rahr mente at erindre, at Mulkterne ogsaa var indsendt til Udpantning. Naar dette var Til-

fældet, kunde man ikke sige, at Ikendelsen var foreløbig.

M i k a e l J o h a n s e n troede ikke, at man kunde idømme Mulkter foreløbigt. De var ikendt og kunde efter Ministeriets Bekendtgørelse af 20. Novbr. 1900 kun slettes af Skoledirektionen

J a k o b J e n s e n fastholdt, at Mulkterne ikke var idømt. Listerne havde ikke været sendt til Udpantning, men havde hele Tiden beroet hos Skoleinspektøren, altsaa i Udvalget. Politiet havde denne Gang som sædvanlig, naar man kom til den 10. i Maaneden, averteret om Udpantning for Skolemulkter, idet det var gaaet ud fra, at der altid var nogle, hos hvem der skulde pantes. Udvalget havde end ikke endnu underskrevet Listen, saa der kunde ikke være Tale om, at Mulkterne var idømt.

F o r m a n d e n kunde efter Skoleudvalgets Formands Erklæring om, at Idømmelsen ikke havde fundet Sted, sætte Mulkternes Ikendelse under Afstemning.

L a u r s e n skulde ikke have noget imod at gaa med til at eftergive Mulkterne, hvis Udvalgets Formand vilde erklære, at der ikke tilsigtedes nogen Kritik over Skolekommissionens Færd.

J a k o b J e n s e n fastholdt sine tidligere Udtalelser om, at Indstillingen betegnede Kritik over Skolekommissionen.

F o r m a n d e n gjorde opmærksom paa, at der ikke var Tale om at eftergive Mulkter, men om at ikende eller ikke ikende Mulkter.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 78—1909). Indstilling fra Skoleudvalget angaaende Licitation over **Blikkenslagerarbejdet ved Borgerskolen i N. J. Fjordsgade.**

J a k o b J e n s e n erindrede om, at Tilbudene i Mødet den 18. Marts efter Arkitektens og Ud-

valgets Indstilling blev forkastet, fordi der ikke var ansat Enhedspriser. Udvalget vilde nemlig derved ganske være prisgivet med Hensyn til mulige Ekstraarbejder, ligesom det heller ikke kunde ses, hvorfor Tilbudene var saa betydeligt højere end Arkitektens Overslag. Udvalget fik saa Underretning om, at Mestrene efter at have lavet deres Tilbud holdt en Sammenkomst og paa denne forhøjede deres Tilbud betydeligt. Udvalgets Opgave var derefter at søge at faa Arbejdet udført til en billigere Pris, og da Blikkenslaggermestrene ingen Tilbøjelighed viste til at stille sig mere imødekommende, henvendte det sig til Svendene, men det viste sig, at der var et saadant Sammenhold mellem disse og Mestrene, at ogsaa den Vej var umulig. Arkitekten og Udvalgets Formand kom saa ind paa Tanken om at lade Arbejdet gaa til Tyskland, hvilket naturligvis vilde være meget beklageligt, men dette bevirkede dog, at Mestrene blev mere medgørlige, og der kom en Forhandling i Gang mellem Udvalget og de lavestbydende. Noget af Arbejdet nemlig Tagvinduerne og noget Smedearbejde blev derefter taget fra Entreprisen, saaledes at de oprindelige laveste Tilbud gik 461 Kr. ned fra 4575 Kr. til 4114 Kr., som det derefter ved Forhandlingen lykkedes at reducere til 3296 Kr. Der sparedes altsaa 818 Kr., hvilket dog ikke var fuldt saa meget, som der burde. Taleren havde ønsket denne Sag offentlig frem, fordi dette Tilfælde ikke var enestaaende. Saadanne Forhold var imidlertid ganske utaalelige for Byraadet, da alle kommunale Arbejder vilde blive fordyret i urimelig Grad. Det var forstaaeligt, at Mestrene organiserede sig, saaledes at de kunde opnaa rimelige Priser for deres Arbejde, men den i dette Tilfælde anvendte Form kunde Byraadet

ikke vedblivende finde sig i, men maatte se at finde andre Veje at gaa frem efter. Det kunde saaledes tænkes, at man i hvert enkelt Tilfælde forhandlede med en Mester om Overtagelsen af Arbejdet til en Pris, der var i Overensstemmelse med Arkitektens Overslag plus et passende Mesterhonorar. Hvis Byraadet kom ind paa denne Fremgangsmaade, vilde Licitationsvejen sikkert atter blive fremkommelig. Taleren havde ønsket at sige dette til Mestrene, saaledes at Byraadet kunde vedblive at benytte Licitation, hvorefter alle jo havde lige Adgang til Kommunens Arbejder. Byraadet var sat til at varetage alle Borgeres Interesser, saa det var dets Opgave at faa Kommunens Arbejder udført til rimelige Priser. De oprindelige laveste Tilbud paa Blikkenslagerarbejdet ved Skolebygningen og Overlærerboligen var alt-saa nu bragt ned til henholdsvis 2236 Kr. og 1060 Kr. og Udvalget skulde anbefale, at disse Bud, der var indgivet af Blikkenslagerne P. Hansen og Chr. Lorentzen, blev modtaget.

Magnus Nielsen kunde til Dels holde med Hr. Jakob Jensen, idet han absolut ikke kunde sympatisere med, men til enhver Tid vilde være med til at bekæmpe den af Mestrene i dette Tilfælde anvendte Fremgangsmaade, der maatte betegnes som baade ukorrekt og usolid. Da der var udtaget noget af Arbejdet vilde der dog vist ikke fuldt ud være sparet 818 Kr. Forøvrigt forelaa Arbejderne ofte fra Arkitekternes Haand saaledes, at de, naar de blev udbudt, ikke var klare hverken med Hensyn til Tegninger eller Vilkaar, ligesom Arkitekternes Overslag baade kunde være urimelige høje og urimelig lave.

Jakob Jensen var sikker paa at kunne

faa det af Entreprisen udtagne Arbejde for 461 Kr., saa der var altsaa sparet 818 Kr. Det glædede ham at høre, at Hr. Magnus Nielsen vilde være med til at gennemføre andre Licitationsforhold.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 78—1909). Meddelelse fra Skoleudvalget om Overdragelse af Murerarbejdet ved **Udhusene til Borgerskolen i N. J. Fjordsgade.**

Jakob Jensen mindede om, Byraadet i det lukkede Møde den 1. April havde bemyndiget Skoleudvalget til efter Forhandling at overdrage den næstlavestbydende ved Licitationen Arbejdet. Udvalget saa, at Fordyrelsen laa ved Granitarbejdet, og tilbød derfor Firmaet Buhl & Rasmussen Arbejdet for den Sum, der blev tilbage, efter at Granitarbejdet var fradraget. Dette Arbejde havde Udvalget derefter søgt at faa udført i Sverrig ved en herværende Agent. Den opnaaede Besparelse beløb sig til ialt 911 Kr., idet Buhl & Rasmussen fik Murerarbejdet for 11254 Kr., medens Leveringen af Granitstenene overdroges Købmand Soelberg for 1477 Kr.

Til Efterretning.

13. (J. Nr. 442—1908). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende et Andragende fra Aarhus Teater om Tilladelse til at opføre en **Glasveranda udenfor Teaterrestaurationen.**

Rahr meddelte, at Andragendet allerede forelaa i December 1908, og at Udvalget da indstillede at meddele Tilladelsen, naar der forelaa Tegninger, hvoraf det kunde ses, at Verandaen ikke vilde skamskænde Teaterbygningen, samt mod en aarlig Afgift paa 500 Kr. Nu forelaa der saadanne Tegninger, og Udvalget skulde indstille at meddele Tilladelsen mod den anførte Af-

gift, dog maatte det betinges, at Fortovsbredden mod Skolegade ikke blev indskrænket, hvad der efter Tegningen kunde være nogen Frygt for.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 56—1909). Indstilling fra det nedsatte Udvalg angaaende **Beværternes og Cigarhandler-
nes Lukketid under Landsudstillingen.**

Formanden meddelte, at Udvalget ønskede Afgørelsen af Beværternes Andragende udsat, til der var indhentet Erklæringer om det fra Landsudstillingens Forretningsudvalg og fra Politimesteren. Andragendet fra Cigarhandlerne var Udvalget derimod enigt om ikke at anbefale, dels fordi det ansaa det for umuligt at paase, at de ikke handlede med andet end Tobak, Cigarer og Cigaretter, og dels fordi det vilde være ubilligt at give Cigarhandlerne en Tilladelse, som ikke kunde meddeles andre handlende.

Det vedtoges at udsætte Behandlingen af Beværternes Andragende. Indstillingen vedtoges med Hensyn til Cigarhandlerne Andragende.

15. (J. Nr. 582—1908). Andragende fra Statsbanerne om Approbation paa forskellige **Kloakanlæg** med Afløb fra **Vandklosetter paa Hovedbanegaardens Areal.** — Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om Approbation af Kloakanlægget mod nogle af Stadsingeniøren opstillede mindre Ændringer og om at meddele Tilladelse til Anlægget af W.C. paa følgende Vilkaar:

1) Afløbet fra W. C. skal passere en Septic-tank med Filter, inden det føres til Kommunens paa Statsbanernes Grund liggende Kloak. Der skal til Brolægningsudvalgets Approbation fremsendes fornødne Planer til Septic-tanken og Filteranlægget.

2) Der maa ikke indrettes W. C. i Kælderetagen.

3) Naar W. C. af Byraadet bliver almindelig tilladt, forpligter Statsbanerne sig til paa Byraadets Forlangende at omlægge Afløbsledningen og fjerne det opstillede Septic-tank og Filteranlæg samt foretage de Ændringer ved Afløbsforholdene, som Byraadet maatte forlange.

4) I de ommeldte Bygninger maa der ikke indrettes Klosetter eller Latriner efter andre Systemer end Vandklosetsystemet. Skulde Byraadet senere finde, at der med Anlægget er forbundet Ulemper af nogensomhelst Art, skal Statsbanerne være forpligtet til at fjerne hele W. C. Anlægget og indrette Ejendommens Renovation som Byraadet maatte forlange det.

5) Der betales til Kommunen den i Spildevandsregulativet til enhver Tid fastsatte aarlige Afgift for W. C., for Tiden 25 Kr. aarlig pr. W. C., Sæde i Trugkloset og Udslagningskumme samt Vandafgift efter Maaler til Taxt, som p. T. er 12 Øre pr. Kbm.

6) Tillige maa Statsbanerne forpligte sig til at betale den i Brolægningsudvalgets »Forslag til afskærende Ledninger og Vandklosetters Indførelse« paa Side 24, Stykke 2 anførte Arealafgift eller 100 Kr. W. C., naar Kloakpumpestationen er taget i Brug.

Magnus Nielsen meddelte, at idet Udvalget anbefalede at give Tilladelsen paa de anførte Vilkaar, maatte det dog, da Afløbet skulde føres til den Ledning, der udmundede ved Saltværket, og som ikke fortsattes i en Dykledning, betinge sig, at Sundhedskommissionens Erklæring indhentedes.

Samuelson fandt Punkt 4 i Vilkaarene

vel skarpt affattet og mente, at sidste Punktum deri godt kunde stryges, hvilket han henstillede at gøre.

Magnus Nielsen ansaa Bestemmelsen for nødvendig, da der kunde komme saadanne Forhold, at Sundhedskommissionen forbød at føre Afløbet til den paagældende Ledning, som ikke var indrettet til at modtage Afløb fra W. C.

Jakob Jensen fandt ligeledes Bestemmelsen absolut nødvendig, idet Byen ellers havde frasagt sig al Ret til at forandre Renovationssystem, hvis der engang skulde findes en bedre Form for Natrenovationen end W. C. Systemet.

Samuelson mente, at man maaske i Stedet for kunde paabyde Statsbanerne at forlænge Ledningen.

Magnus Nielsen oplyste, at Ledningen udmundede i Havnen.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 69—1909). Det foreliggende Andragende fra Turistforeningen om Bevilling af 300 Kr. til **levende Billeder fra Aarhus** til Forevisning paa en Verdensudstilling i London bevilgedes.
17. (J. Nr. 46—1909). Andragende fra forskellige Droskeejere om at maatte anbringe **Taksameter paa Drosker** og om for Automobildrosker med Taksameter at maatte benytte Takst II.

Politimesterens Indstilling, der gik ud paa at tillade Anbringelsen af Taksameter paa Droskerne, men at forlange Takst I bibeholdt for Automobildrosker, dog saaledes at det for disse tillades efter tilendebragt Tur at opkræve 25 Øre ud over det Beløb, som Taksameteret maatte udvise, vedtoges.

18. (J. Nr. 74—1909). Besværing fra Beboere af Ejendomme i Nærheden af Slagtehuset over den

paatænkte Opførelse af **Kalve- og Faarefolde** ved Strandvejen.

Simonsen oplyste, at Foldenes Beliggenhed var blevet vedtaget i Marts Maaned. uden at der da fremkom nogen Indvending. De kunde forøvrigt heller ikke lægges andre Steder, da det ikke gik an at lægge dem ud paa det ny Areal, fordi Slagterne derved vilde blive nødt til anskaffe Transportmidler. Desuden var alle Forarbejder i Orden. Taleren troede ikke, Foldene vilde blive til nævneværdig Gene for nogen, da de ikke kom nogen Ejendom mere end 7 Alen nærmere end de gamle Folde. Udvalget skulde derfor anbefale at afvise Andragendet.

Jakob Jensen skulde i Anledning af Hr. Simonsens Bemærkning om, at Foldene kun kom 7 Alen nærmere til den nærmeste Ejendom, erindre om, at der tidligere havde været ført **Klage** over Foldenes Beliggenhed. Det var meget rigtigt, at Foldene blev vedtaget i Marts Maaned, men Beliggenheden blev dog vist ikke fastslaaet den Gang. Han ønskede oplyst, om Tegningerne var approberet af de forskellige Kommissioner.

Mikael Johansen mente, at Forholdene var meget værre end før, nu da der skulde være Facade hele Vejen. Det blev ikke morsomt at høre paa den evindelige Brølen, og Strandvejen vilde blive skamskændet af Foldene. Det forekom ham derfor rigtigt at tage Hensyn til **Klagen**, da Bygningen sikkert kunde lægges et andet Sted. Ligesom Hr. Jakob Jensen ønskede han oplyst, om Sundhedskommissionen var spurgt.

Rahr troede ikke, der kunde findes nogen anden Plads, da det ikke gik an at lægge Foldene for langt borte. Iøvrigt blev der vist taget vel højtideligt paa dette Spørgsmaal. Tidligere havde

Foldene paa en Maade Facade mod Strandvejen, medens nu kun Bagsiden kom til at vende der ud imod, og Lyden altsaa vilde komme til at gaa ud over Havet. Da Tegningerne i sin Tid forelaa, var Beliggenheden betegnet. Af Hensyn til den store Virksomhed under Udstillingen henstillede han ikke i nogen Maade at forsinke Opførelsen af Foldene.

Niels Jensen ansaa det for klart, at naar Foldenes Bagside, der vendte ud mod Strandvejen, var lukket, maatte Lyden komme til at gaa til den modsatte Side. Bygningen vilde saaledes snarere dæmpe end forstærke Lyden for de omboende. Ligesom Hr. Rahr henstillede han ikke at forhale Foldenes Opførelse.

Simonsen meddelte, at Tegningerne havde foreligget for Byraadet to Gange og at alt var i Orden med Hensyn til dem. Hvis der nu blev vedtaget en anden Beliggenhed, vilde Foldene ikke kunne tages i Brug til rette Tid, maaske ikke før efter Sommeren, og Slagtehuset vilde derved blive paadræget et stort Tab. Hvis man vilde fremme Byens Næringsliv, maatte man tage de Ulemper, der fulgte med

Rahr oplyste, at det gamle Udvalg havde paalagt Arkitekten at sende Tegningerne til Bygningskommissionen og Brandkommissionen, og mente at erindre en Udtalelse af Arkitekten om, at de var blevet forelagt.

Samuelson foreslog at afvise Klagen, som der ikke var nogen Mening i at komme med nu i den 11. Time.

Andragendet afsloges.

19. (J. Nr. 14¹—1909). Efter Indstilling fra Markudvalget overdroges **Lejemaalet af Lod Nr. 23 og 30**

i Oldjorden til Vognmand Hansen, Vestergade
Nr. 58.

20. (J. Nr. 63—1909). Arbejdernes Byggeforenings
[f] Regnskab for 1908 indsendtes til Finansmini-
steriet med sædvanlig Erklæring.

